

CP

פיזיותרפיסטית ומדריכת רכיבה

CP

-
- **שיתוק מוחין הינו קבוצה ליקויים בהתקפות התנועה והיציבה המיוחסת להפרעה לא מתקדמת המופיעה במוח המתפתח של העובר והתינוק וגורמת למוגבלות בפעלות.**
- ליקויים המוטוריים בשיתוק מוחין מתלוות בדרך כלל גם הפרעות חושיות, קוגניטיביות, תקשורתית, תפיסתיות ו/או התנהגותיות ו/או הפרעות אפליפטיות (משרד החינוך)**

הקבוצה מתאפיינת ברמות תפקוד שונות המוגדרות על-ידי סולם תפקודי GMFCS

CP - שיתוק מוחין:

- קבוצת ליקויים מוטוריים הנובעים מחוסר איזון בפעולות השרירים וחוסר שליטה על השרירים.
- 2:1000 לידות
- מהלה השכיחה ביותר באוכלסיה הפדיאטראית
- נגרם ע"י פגיעה מוחית בעובר, במהלך הלידה או בשנתאים הראשוניים לחיים.
- הפגיעה המוחית אינה פרוגרסיבית

חומרת C.P

קל MILD – נייד, עצמאי בפעילויות יום יומיות (25%) ללא עזרים ולא בעיות דיבור

בינוני MODERATE – נזקק לעזרה בניידות ובפעילויות יום יומיות, וזקוק לציוויל מיווד לנידות. הדיבור עלול להיות לקוי (50%)

קשה SEVERE – חסר ישע, מרותק למיטה או לכיסא גלגלים.

-CP שיתוק מוחין:

- פגים חמופים יותר ל-CP
- שכיחות עלתה עם העלייה בהישרדותם של פגים
- ישנו קשר למשקל לידה ולידת מוקדמת סיבוכים בהריאון ולידה קשה ומסובכת

CP - שיתוק מוחין:

- **תסמינים:** חוסר קורדינאציה שרירית, דיסטוניה, חולשה וספאוזם.
- יתכנו גם פירכוסים, בעיות בדיבור, פיגור שכלית ובעיות התנהגות.
- האבחון במקרים קשיים סמוך לליה ובסקרים קלים יותר בהמשך לאחר שמתגלים איחוריים התפתחותיים

-CP שיתוק מוחין:

- קיימים מספר סוגי CP ולחם סימפטומים משתנים:
- משתנים בטונוס
- בצורת השיתוק
- במצב קוגניטיבי

- שיתוק מוחין:

- חלוקה לפי מעורבות גיאוגרפיה:
 - המילגיה
 - דיפלגיה
 - קוודריפלגיה
- חוסר איזון שרيري וספ azimuth של קבוצות שרירים עלול לגרום לكونטרקטורות.

CP - שיתוק מוחין:

- **טיפול:**
- גישה מולטידיספלינרית: רופא ילדים, נוירולוג, אורתופד, פיזיותרפיה, ריפוי בעיסוק, עובד בקהילה
- **תאום ציפיות**

Changes in Dynamic Trunk/Head Stability and Functional Reach After Hippotherapy

- ניסוי שנעשה עם ילדים CP ברכיבה
- בניסוי השתתפו 11 ילדים.
- במשך 12 שבועות נעשו שיעורי רכיבה התוכנית נבנתה ע"י פיזיותרפיסט והותאמת לכל רוכב בנפרד

יתרונות הרכיבה הטיפולית ע"פ החוקרים:

הרכיבה:

- מדמה תנועת הליכה אנושית.
- מתרגלת אינטגרציה תחשותית.
- מייצרת הפרדת תנועה.
- מחזקת שליטה גו ויציבה.
- משפרת תגבורות יציבה ושיווי משקל.
- מפחיתה תבנית אב-נורמלית במטופלים נוירולוגיים.

יתרונות הרכiba הטיפולית ע"פ החוקרים:

- תנועה בשלושה ממדים
- פרטוביוזות משתנות
- תנועה ריתמיה חוזרתית
- עבודה במנחים משתנים
- עבודה חוויתית ומעוררת מוטיבציה.

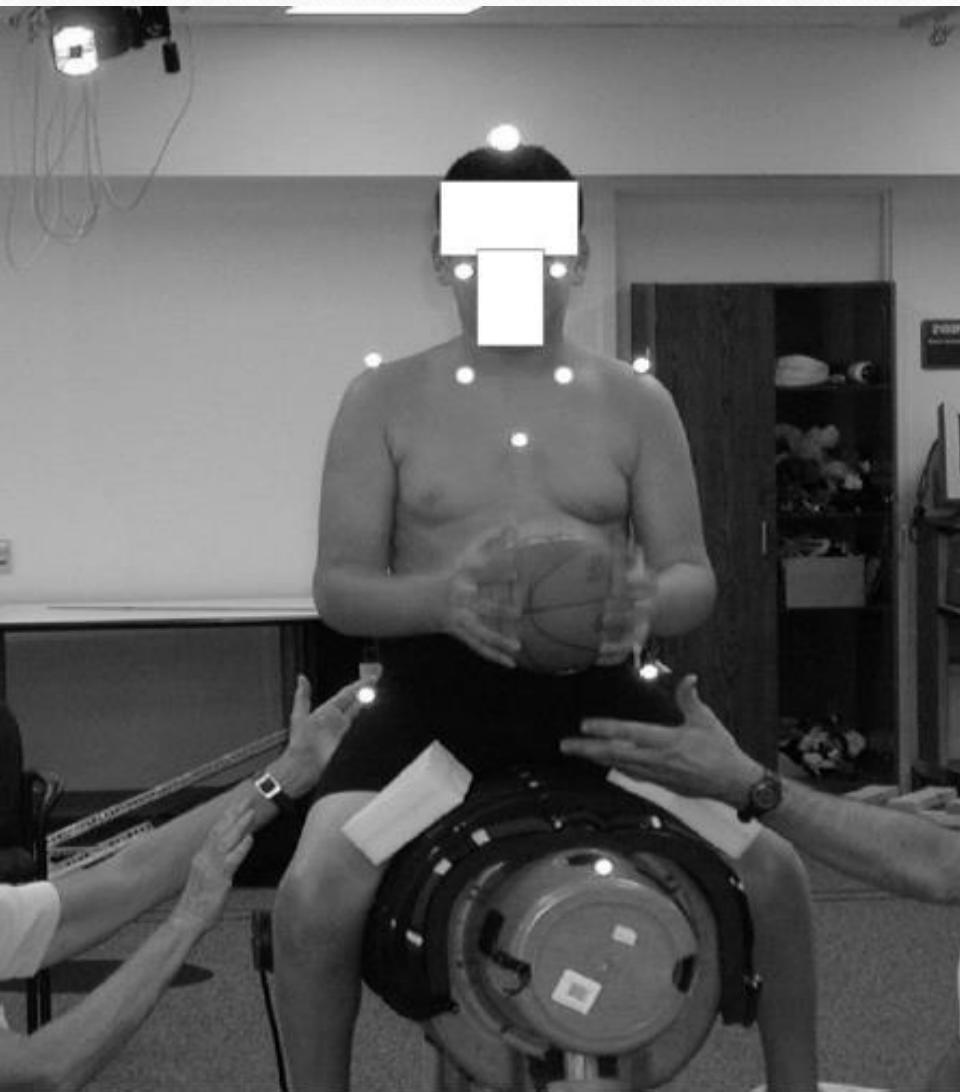
מהלך הניסוי

- לפני תחילת הניסוי קבוצה של שמונה ילדים לא הגיעו את המבחנים על מנת ליצר בסיס נתונים ל"הפתחות תקינה".
- המשתתפים בניסוי עוברים מבחן לפני תחילת ההתערבות הטיפולית.
- מבחן שני נעשה שבועיים לאחר ההתערבות הטיפולית.
- מבחן שלישי נעשה שלושה חודשים לאחר ההתערבות הטיפולית.

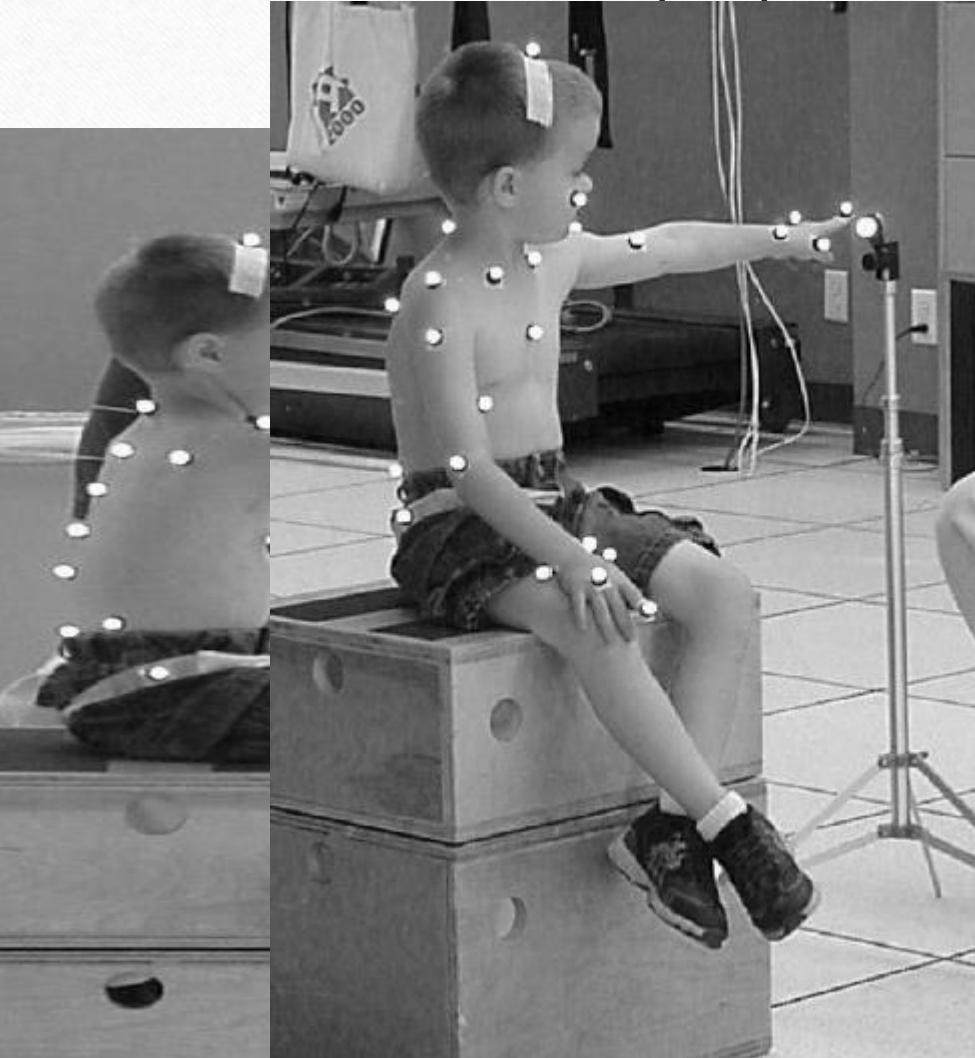
מה בדקו?

- נבדקו שני משתנים:
 - **שינויים של הגוף והראש**
 - **הסטרטגיות המוטוריות ויעילות הפעלה**: להעיר את extended reach
 - **של הגוף העליונה כתוצאה ממגוון הפעולות** הגוף
 - **והצורך בשליטה הגוף**

Ba

כלי המדידה: *Upper-extremity functional reach*

“easy reach” •

תוצאות:

- **שליטה ראש: שינוי בשליטה ראש, נשמר לאורך זמן.**
- **מידת העתקה: ירידה במידה העתקה (פחות תנודתיות). השינוי נשמר לאורך זמן. התוצאות התקרבו לקבוצת הביקורת**
- **יחס ההגעה: נמצא שיפור ממשמעותי. אבל הוא לא נשמר אחרי שלושה חודשים.**
- **זמן החולף: הייתה ירידה במשך הזמן והשינוי נשמר לאורך זמן.**

תוצאות: שליטה ראש

סית למישור

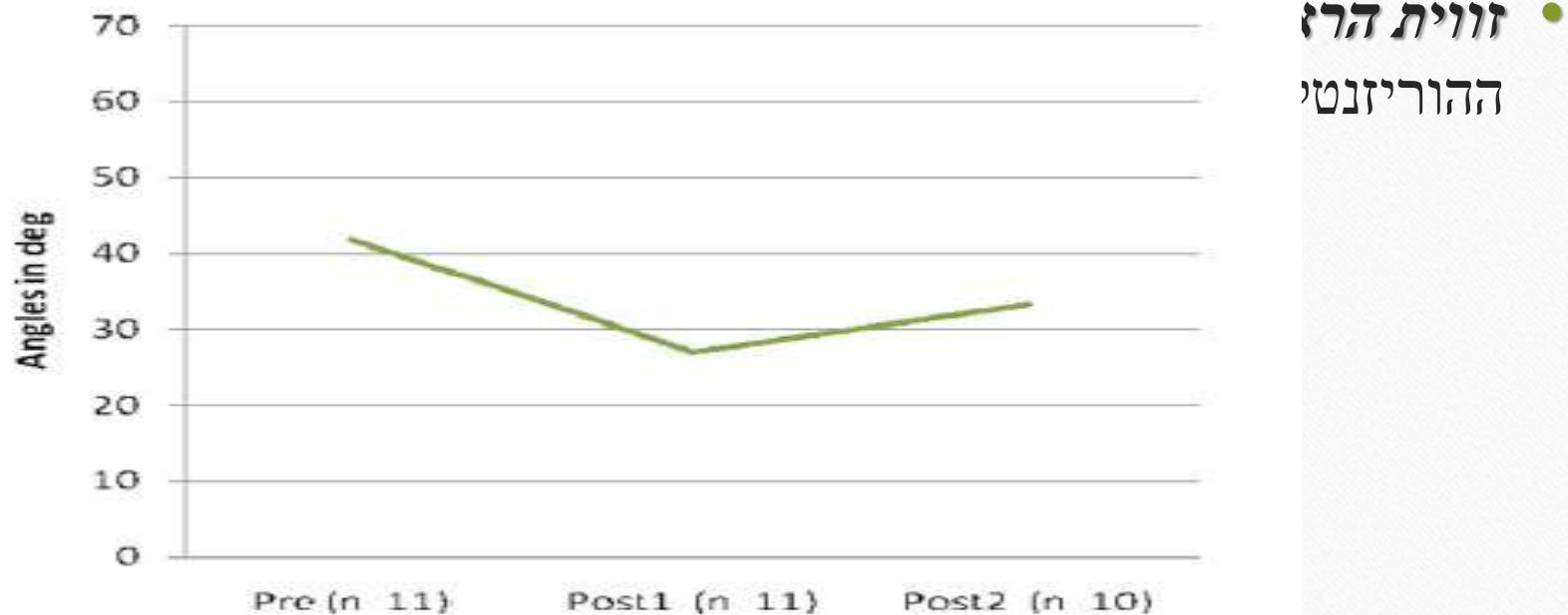

Fig 6. Range of motion of head angle comparing pre-post changes to washout period. Pre-post1 and pre-post2 changes are both significant ($P<.05$), but post1-post2 is not significant, showing that changes are maintained. Abbreviations: post1, first postintervention test; post2, second postintervention (washout) test.

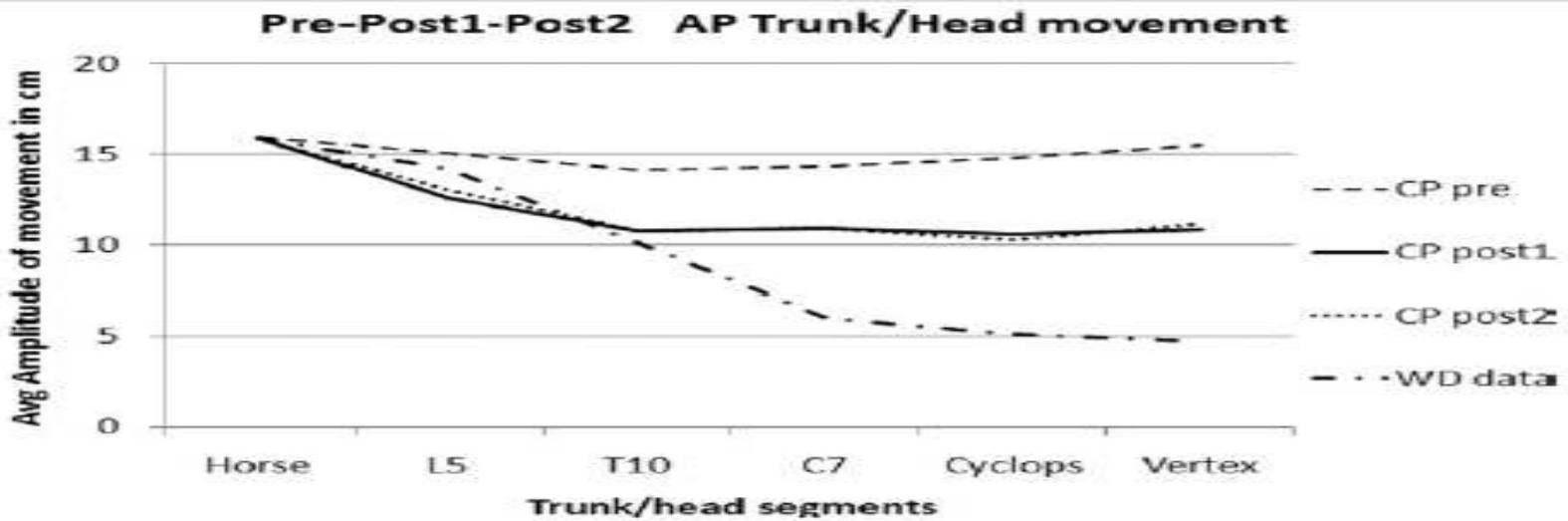

Fig 8. The average amplitude of the markers on the head and trunk during the last half of the barrel test after the barrel had reached constant speed. The y-axis represents the average amplitude of the markers at each of 6 points on the horse, trunk, and head (represented by the x-axis). The lines on the graphs represent the 3 tests plus the without-disability (WD) group as specified in the legend. All changes between pre and post1 were significant, and significance was maintained until post2 ($P<.05$). All comparisons above the barrel (horse) between the CP and WD group were significant and remained so from pre to post1 and post2 ($P<.05$). There were no significant differences between post1 and post2 for the CP group. Abbreviations: post1, first postintervention test; post2, second postintervention (washout) test.

Fig 9. Reach/path ratio comparing results from the CP group over 3 test times with the WD group. Changes were significant from pre to post2 and from post1 to post2 tests ($P<.05$). The dashed line is the WD baseline for comparison. The graph shows movement toward the WD baseline by the CP group after hippotherapy; however, the difference between CP and WD remained significant ($P<.01$) for all 3 test times. Abbreviations: post1, first postintervention test; post2, second postintervention (washout) test.

תוצאות: הזמן החולף:

- **זמן החולפת.** הזמן מההילת החוויה ועד הטעינה למאגר המווחה (יד על הירך)

Fig 10. Reaching elapsed time. The average elapsed time from rest to first touch comparing results from the CP group to the WD group over 3 test times. Abbreviations: post1, first postintervention test; post2, second postintervention (washout) test.

דיון: המלצות למחקרים נוספים בנושא

- שליטה דינמית: למחקר זה קדם מחקר מקדים. במחקר זה האוכלוסייה הנבדקת השתפרה בשליטה הדינמית עד כי לא נמצאה מובהקות סטטיסטיות בין הקבוצה בעל CP לקבוצת התפתחות התקינה. החוקרים מסבירים זאת בשוני ברמת הליקויים בין הקבוצות.
- במשתנה "יחס ההגעה" המבחן הראשון לאחר ההתערבות לא הראה שיפור בעל מובהקות סטטיסטי, אולם המבחן השני כן. עובדה זו הביאה את החוקרים לשער שהיעילות המותרית שנרכשה במהלך ממשיכת השפיע גם לאחר הפסקת ההתערבות.
- שליטה דינמית טובה יותר, מייצבת ביעילות את המוח ובתוכו את מערכת הראייה ושיווי המשקל. עובדה זו מעלה שאלות לגבי מידת השפעת מערכות אלו על התוצאות.

דיון:

- המחבר מציע מספר השערות לגבי הגורמים להצלחתו של הטיפול הנבדק:
- שיטה שהוכחה כיעילה בטיפול בחולי CP. עקרונות השיטה באים לידי ביטוי בצורה יעילה Force use במגרש הרכיבה.
- חזרתיות: מחוקרים מראים שלמידה מוטורית מצריכה תרגול מסיבי. הגירוי ברכיבה הוא תמידי ומאפשר אימון מסוג זה.
- מגוון גירויים: הגירויים השונים במהלך הרכיבה מאפשרים התפתחות ותקדמות מזוויות שונות.

כליים לטיפול מוטורי ברכיבה

- **סוסים גמוכיים**, רחבים וחזקים.
- עזרים לצורך העלייה:
 - רמפות
 - מעלונים
- תומכי צד ומוביילים

כליים לטיפול מוטורי ברכיבו

